

Список літератури: 1. Сай О.А. Вони чесно своє одробили а ратному освітянському полях: спогади ветеранів Великої Вітчизняної війни – працівників Міністерства освіти та науки України / О.А.Сай. – К., вид-во національного пед. університету, 2006. – 342 с. 2. Граб М. Діяльність Київського університету у роки другої світової війни / М. Граб // Вісник Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка. – № 25. 2011. – с.56–58. 3. Общественно-политическая жизнь трудящихся Украины в годы Великой Отечественной войны. Сб. научных трудов. – [под.ред. Коваль М.В., Клоков В.И., Першина Т.С., Старийчук И.П., Тронько П.Т.] – К.: Наукова думка, 1988. – 231 с. 4. Харківський університет – рідному місту. – [під ред.. С.І. Посохова, С.П.Пугача.]. -Х.: НМЦ «СД», 2004.-200 с. 5. За більшовіцьки кадри. 1941. – 30 червня. 6. Очерки истории комсомольской организации Харьковского университета. – [Сб. документов]. – Х.: 1969. –127 с. 7. Харьковщина в годы Великой Отечественной войны. – [Сб. документов и материалов]. – Х.: 1965. – 314 с. 8. Харьковский государственный университет. 1805–1980. – [Исторический очерк]. – Х., 1980. – 217 с. 9. Зайцев Б.П. Студбат. Харківські студбатівці / Б.П. Зайцев, Б.К.Мигаль, С.І. Посохов – Х., «Авто-Енергія», 2005. – 84 с.

Надійшла до редколегії 26.10.13

УДК 378.183 “19”

Зміст громадської діяльності студентської молоді вищих навчальних закладів України в період Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр. / О.М. Кін // Вісник НТУ «ХП». Серія: Інноваційні дослідження у наукових роботах студентів. – Х.: – НТУ «ХП». 2013. – № 55 (1028). – С. 183 – 192. Бібліогр.: 9 назв.

В статтю представлена характеристика общественной деятельности студентов высших учебных заведений Украины в период Великой Отечественной войны, раскрыто ее содержание и особенности. Определены основные направления студенческой общественной деятельности. Установлено практическое значение студенческой общественной деятельности для решения стратегических государственных задач: помощи фронту, восстановлению народного хозяйства.

Ключевые слова: студенческая молодежь, студенческая общественная деятельность, патриотическое движение.

The article presents a characterization of the social activities of students of higher educational institutions of Ukraine during World War II, opened its content and features. Identified and the main directions of student social activities. Set of practical importance of student social activities for strategic national objectives: helping the front, the restoration of the national economy.

Keywords: college students, student social activities, patriotic movement.

УДК 658.14

М.Б. КАРАКУЛОВ, студент, НТУ «ХП»;

Р.Ф. СМОЛОВИК, канд. екон. наук, проф., НТУ «ХП»

ДО ПИТАНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ КРЕДИТНИХ ОПЕРАЦІЙ

У статті розглядаються значення кредитних операцій для розвитку інноваційної діяльності підприємств та деякі напрямки забезпечення безпеки кредитних операцій, диверсифікація ризику кредитних операцій.

Ключові слова: резерв, контроль, ліміт, банк, кредит, фінанси, диверсифікація.

Вступ. Кредит (лат. *creditum* – позика) являє собою сукупність економічних відносин, що виникають між кредитором і позичальником із при-

© М.Б. Каракулов, Р.Ф. Смоліков. 2013

воду передачі вартості (майна або грошей) у позичку на умовах повернення, терміновості й платності. Ці умови виступають основними принципами організації і функціонування кредиту [1]. Сукупність відносин, яку відбиває кредит, завжди привертала увагу дослідників. Це пов'язано не тільки з певною загадковістю такого феномену, як гроші, а й з тією обставиною, що кредитні відносини вже в стародавньому світі охоплювали широкі версти населення.

Ціль дослідження, постановка проблеми. Споживчий кредит пов'язаний з проблемами, що виникають під час реалізації товарів і послуг, Ці проблеми, як відомо, притаманні насиченим товарним ринкам. Там, де існує дефіцитна економіка, там споживчий кредит або відсутній, або має місце за окремими товарними групами чи навіть за окремими товарами. Наприклад, у Радянському Союзі споживчий кредит існував тільки для незначного переліку товарів, котрими ринок був насичений. Структура споживчого кредиту по відношенню до товарних груп Харківського регіону (рис. 1) і дозволяє зробити висновок, що найбільшу питому вагу займає кредити для придбання побутової техніки – 48% та мобільних телефонів – 28%.

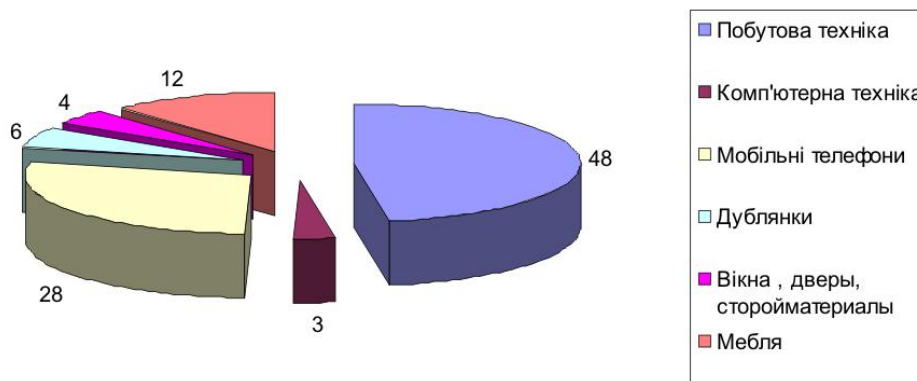

Рис. 1 – Структура споживчого кредиту по різним товарним групам

Матеріали дослідження. За термінами споживчий кредит поділяється, на короткостроковий (до одного року) і середньостроковий. Максимальний термін споживчого кредиту у високорозвинених країнах зазвичай не перевищує трьох років. Що стосується довгострокового кредиту, то він існує як виняток, представлений кредитом під будівництво житла, і зазвичай виділяється в особливу групу так званого іпотечного кредиту. Споживчий кредит належить до числа дорогих, що означає високу процентну ставку.

Зазвичай вона коливається в межах 15–30 %, але може бути й вищою. Головними причинами дорожнечі споживчого кредиту є відносно високі витрати на його надання і великий ризик неплатоспроможності споживача [2].

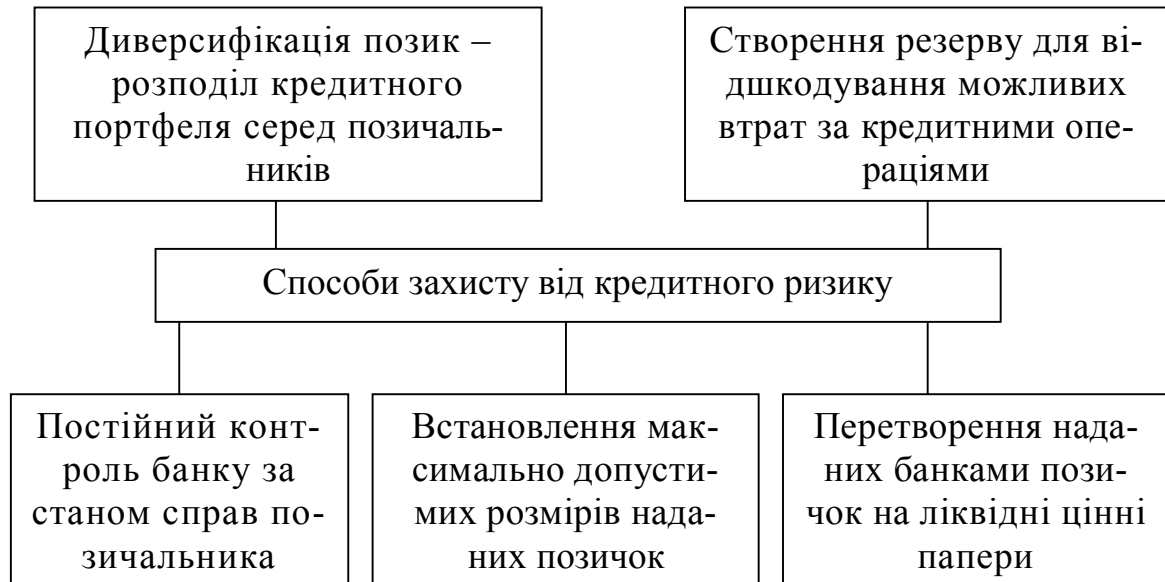

Рис. 2 – Деякі засоби захисту кредитних операцій від кредитного ризику

Банк повинен правильно дослідити допустимість ризику, розробити проект прийняття негайно практичного рішення, спрямованого або на використання ризикових операцій, або на виробітку системи заходів, що знижують можливість появи витрат банку від проведення тієї чи іншої операції. Існує декілька способів захисту від кредитного ризику (рис. 2).

Національний банк України неодноразово звертав увагу керівників банків на потребу забезпечення надійності банків, схоронності коштів клієнтів, а також запобігання спробам використання банківської системи для відмивання брудних грошей, недопущення здійснення платежів без законних підстав і особливо на дотримання банками вимог щодо інформаційної безпеки. Разом з тим, останнім часом було зафіксовано кілька випадків порушень банківськими установами України нормативно-правових актів Національного банку з питань захисту інформації.

Результати дослідження. При управлінні ризиками варто рекомендувати наступне: використання принципу зважених ризиків; здійснення систематичного аналізу фінансового стану клієнтів банку; здійснення систематичного аналізу платоспроможності і кредитоспроможності банку; за-

стосування принципу поділу ризиків; рефінансування кредитів; проведення політики диверсифікації (широкий перерозподіл кредитів у дрібних сумах, наданих великій кількості клієнтів, при збереженні загального обсягу операцій банку); страхування кредитів і депозитів; застосування застави; застосування реальних персональних і «уявних» гарантій; хеджування валютних операцій; збільшення спектру здійснюваних операцій (диверсифікація діяльності) (рис. 3).

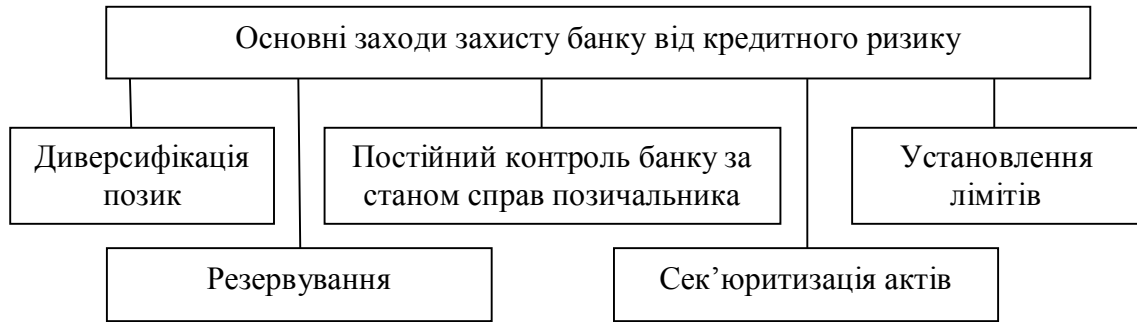

Рис. 3. Основні заходи захисту фінансової системи банку від кредитного ризику

Управління ризиком процентних ставок: досягнення цільового рівня чистої процентної маржі, спреду, чистого процентного доходу; передбачення руху процентних ставок, встановлення процентних ставок за залученими та наданими коштами; визначення динамічної структури активів і пасивів та використання засобів хеджування [4].

Список літератури: 1. Кочетков В.Н. Анализ банковской деятельности / В.Н. Кочетков. – К.: МАУП, 1999. – №2. 2. Гладких Д. Основные показатели финансовой стабильности банковских организаций / Д. Гладких // Вестник НБУ, 2001. – №10. 3. Романенко Л.Ф. Риски в банковской деятельности / Л.Ф. Романенко // Финансы Украины, 2003. – №5. 4. Савдакасов К. Комерційні банки. Управлінський аналіз діяльності / К. Савдакасов. – К.: «Ось-08», 2008. 5. Склеповой Е.В. Составляющие устойчивости коммерческого банка // Финансы Украины, 2002. – №5.

Надійшла до редколегії 09.09.13

УДК 658.14

До питань забезпечення економічної безпеки кредитних операцій / М.Б. Каракулов, Р.Ф. Словик // Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Інноваційні дослідження у наукових роботах студентів. – Х.: НТУ «ХПІ» – 2013. – № 55 (1028). – С. 192–195. Бібліогр. 5 назв.

В статье анализируются факторы, влияющие на улучшение результатов хозяйственной деятельности, прибыли; приводятся конкретные расчеты по предлагаемым мероприятиям способствующим повышению финансовой устойчивости предприятия.

Ключевые слова: резерв, контроль, лимит, банк, кредит, финансы, диверсификация.

The article analyses factors, influencing on improving economic performance, profit; provides specific calculations on the proposed activities for improving the financial sustainability of the enterprise.

Keywords: reserve, control, limit, Bank, credit, finance, diversification.